

INFORME SITUACIÓ PRIMERA PART CAMPANYA CITRÍCOLA 2018/2019

1. Previsions de collita i incidències climàtiques

En la present campanya citrícola es recuperen els volums productius d'una campanya normal en esperar-se un increment de collita del 22,9 % en relació amb la campanya anterior. Les primeres estimacions realitzades al setembre reflectien unes previsions de collita de cítrics per a 2018/2019 de 3.894.543 tones, i s'esperava, en general, una campanya normal quant a rendiments, amb una quantitat de fruita lleugerament inferior a la de fa dues campanyes (-1,2 %).

Els arbres van tindre una abundant floració i el quallat va ser normal, sense que la meteorologia hi incidira significativament. Es va produir una important aclarida natural dels arbres ("porgà") que, en algunes zones, va ser més intensa a causa dels vents de ponent i les altes temperatures, la qual cosa va resultar beneficiosa atesa la gran floració existent. En alguns camps es van intensificar les labors d'aclarida manual, sobretot en satsumes i clementines primerenques, i es van realitzant, a vegades, diverses aclarides consecutives, amb la finalitat d'incrementar el calibre de la fruita, i en algunes zones productores es van incrementar els regs a aquest efecte.

Les elevades temperatures estivals i l'escassetat de precipitacions van fer que els volums de reg augmentaren, la qual cosa en algunes àrees puntuals d'Alacant va agreujar el problema de salinitat de les aigües.

El desenvolupament del cultiu va ser normal en la majoria de les comarques productores, si bé cal assenyalar que els calibres es veien curts des d'un principi en la majoria de varietats, sobretot les de primera temporada i mitjana estació.

Els episodis de graníssol que s'han produït aquest estiu han afectat el cultiu de cítrics en les zones on s'han registrat. Al juliol, a la Ribera Alta i de manera menys acusada a la Ribera Baixa es van produir danys a causa de la tempesta del dia 1, que va arribar a afectar parts llenyoses dels arbres. Per la seua part, l'episodi de pedra del dia 11 va afectar la Costera, principalment els termes de Canals, l'Alcúdia de Crespins, Montesa i Vallada. A Castelló, la pedra del dia 22 va afectar parcel·les del terme de Cabanes.

Si no haguera sigut per tots aquests episodis de graníssol estivals, la xifra de producció hauria pogut arribar als quatre milions de tones.

Les pluges d'agost van ser bones per al cultiu, i van ser poc rellevants els efectes de la pedra que de vegades l'han acompanyat.

A principis de setembre es van produir precipitacions importants i generalitzades en el territori que, a vegades, van anar acompanyades de pedra. En general, aquestes van ser beneficioses per al cultiu ja que, a més de netejar l'arbratge i disminuir les plagues i malalties, van permetre incrementar el calibre de la fruita i reduir els regs, amb el consegüent estalvi de costos energètics. Entre el 9 i el 12 del mes es van registrar diversos episodis de pedra en les zones de la Foia de Bunyol, el Camp de Túria, la Costera i la zona sud de la Ribera Alta que van afectar localment el cultiu.

Durant els dies 18 al 20 d'octubre es va produir un fort temporal de pluges que va afectar determinats termes municipals de les províncies de Castelló i València. Les precipitacions caigudes sobre la Comunitat Valenciana van tindre una distribució irregular i un caràcter torrencial en molts punts del territori. En localitzacions pròximes entre si, les diferències entre els volums caiguts van ser, a vegades, molt importants.

Segons les dades facilitades per l'AEMET es van superar els 100 l/m² de mitjana en tota la província de Castelló i en quasi la totalitat de la franja costera de la de València. El llindar dels 200 l/m² es va superar en punts aïllats de les dues províncies, i també en una àmplia zona del litoral del la meitat nord de la de Castelló.

En detallar el volum caigut durant els tres dies de temporal, s'observa que sobre una àrea que va abastar la pràctica totalitat del Baix Maestrat i zones molt extenses de l'Alt Maestrat i els Ports, i també de l'Alt Millars i la Plana Baixa a Castelló, i de l'Horta Sud, la Ribera Baixa, la Costera i la Safor a València, va ser on es van recollir les quantitats de pluja més grans, amb acumulats que van sobrepassar els 300 l/m² en diverses zones. En alguns punts com ara Vinaròs o Tavernes de la Valldigna es va arribar a recollir quantitats pròximes als 200 l/m² en una hora.

En general, el balanç de l'afecció en el camp valencià de l'episodi de fortes pluges va ser positiu, i van ser beneficioses ja que van permetre la recàrrega dels aquífers, i també la grossària dels fruits que aquesta campanya tenien uns calibres més xicotets que en una normal.

No obstant això, en algunes zones on les pluges van ser més intenses (Vinaròs i Vila-real), els camps es van mantindre inundats durant dies i l'aigua va arribar a les faldes dels arbres i van produir danys per aigualliment i podridures. A València, l'aigua no es va estancar en els horts, per la qual cosa els danys van ser menors. A Alacant les pluges van caure a la Marina Alta, on hi havia un dèficit important d'aigua.

En una primera estimació, aquestes pèrdues de collita es van valorar en uns 374.000 euros.

Entre els dies 14 i 19 de novembre es van produir episodis de fortes pluges en el territori valencià, que van ser generalitzades a tota la Comunitat, i la major quantitat de pluja va caure en la zona sud de la costa de la província de València i nord d'Alacant. Els valors acumulats fins al dia 20 van ser molt variables, segons les zones, atesa la torrencialitat de molts dels episodis de pluges.

A això cal sumar la intensitat de les precipitacions en molts moments, que va fer que arribaren a registrar, segons l'AEMET, més de 175 l/m² a Alzira en hora i mitja durant la matinada del 15 al 16. Aquesta situació es va repetir en nombroses localitzacions al llarg de les zones més afectades pel temporal.

Segons l'Agència Estatal de Meteorologia, des de l'inici del temporal el dia 14 fins al dilluns 19 van destacar els més de 600 l/m² de Barx, els vora 404 l/m² caiguts a Ròtova, els 356 l/m² d'Algemesí, els 353 l/m² de Pinet, els 332 l/m² d'Alzira, els 298 l/m² de Polinyà del Xúquer, els 242 l/m² de Torís, els 223 l/m² de Carcaixent i els 173 l/m² de la ciutat de València.

Aquestes precipitacions també han incidit en el cultiu dels cítrics. L'embassada dels camps pot causar despreniment de fruits per asfíxia radicular i afecció de fongs (*Phytophthora*), així com "pixat" i aigualiment de fruits, amb la consegüent depreciació comercial. A més, els tractaments que estan aplicant-se augmentaran els costos de cultiu.

L'estimació de producció afectada se situa, en una primera valoració, en unes 141.810 tones, amb un valor d'uns 45,4 milions d'euros. Les comarques més afectades han sigut la Ribera Alta (on la producció afectada representa el 52 % de la producció total de cítrics afectats), la Safor (amb un 23 %) i la Ribera Baixa (amb un 8 %). En la resta de zones, els danys han sigut menors, en romandre poc de temps embassades (atesos l'orografia del terreny i el tipus de sòl), com és el cas de la Foia de Bunyol, la Costera, la Vall d'Albaida o el Camp de Túria, on s'observen alguns camps de clementines, amb pixat i bufat, i de navelines, amb aigualiment.

2. Situació dels mercats

2.1 Calibres

La primera part de la campanya s'ha caracteritzat per fruita amb calibres molt justos en totes les varietats, incloses les tardanes afourer i tango, en les quals es preveu, en aquests moments, que s'hagen de fer aclarides per a aconseguir uns calibres adequats.

2.2 Maduració

Aquesta campanya, la fruita primerenca porta un retard de la maduració d'uns quinze dies, per la qual cosa els avantatges de les varietats extraprimerenques s'han vist reduïts en veure's superades per les varietats que vénen a continuació. Els mercats han estat poc animats en les compres davant l'oferta existent i una demanda poc animada per falta de fred a Europa a què s'ha unit la presència de fruita de Sud-àfrica en els comerços.

2.3 Retirades

En aquesta campanya les retirades de fruita del mercat per les OP s'han iniciat prompte i, mentre en la campanya passada es portaven retirats, a l'octubre, prop de 353.300 kg de satsumes a València, aquesta campanya se n'han retirat 601.100 kg.

S'han retirat varietats primerenques, primer Clemenrubí, amb calibre reglamentari, però molt inferior a l'habitual en el mercat, cap a final de mes i principi de novembre (entrada de clemenules en el mercat). S'han retirat oronules i marisol, tant per falta de calibre, com per pressió de la clemenules de major qualitat.

Fins a l'arribada de les pluges del dia 14 també s'havia retirat clemenules, de bona qualitat, però amb calibres insuficients, inferiors a 50 mm que habitualment utilitza el comerç com a límit.

2.4 Mercat de les varietats extraprimerenques

Com s'ha comentat, la maduració ha arribat en aquesta campanya amb 15 dies de retard. La setmana 45, que s'inicia el 5 de novembre, el comerç va perdre l'interès per les varietats primerenques, i l'activitat comercial es va centrar en la clemenules i la navelina, i van quedar per recol·lectar diferents quantitats de les varietats la maduració de les quals ja s'havia produït (okitsus, loretines, marisols, arrufatines, oronules...) i que no tindran eixida comercial.

S'ha estimat que la fruita de varietats primerenques que queden en l'arbre per falta d'interès del comerç se situa en unes 17.760 tones de satsumes i 19.690 tones de clementines primerenques. Amb un valor econòmic d'uns 9,4 milions d'euros en arbre (15,1 milions d'euros entrada de magatzem).

Espècie / Varietat	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	C. VALENCIANA
	(t)	(t)	(t)	(t)
IWASAKI/HASIMOTO/CLAUSELLINA I ALTRES	0	0	2.487	2.487
OKITSU	0	0	15.268	15.268
SATSUMA/OWARI	0	0	0	0
SUBGRUP SATSUMES	0	0	17.756	17.756
MARISOL	0	2.279	9.174	11.454
ORONULES	0	877	4.143	5.020
CLEMENRUBÍ	520	319	1.769	2.608
ARRUFATINA	0	0	609	609
ALTRES CLEMENTINES PRIMERENQUES	0	0	0	0
Clementines primerenques	520	3.475	15.695	19.690

2.5 Mercat de varietats de mitjana estació

D'altra banda, també s'ha estimat la quantitat de fruita de mandarines de mitjana temporada (clemenules), que és la que s'estava collint en el moment d'iniciar-se les pluges de novembre, i navelines, que podrien no arribar al calibre comercial i, per tant, quedar-se en l'arbre o passar a la indústria que està pagant a 1,5 €/caixó, la qual cosa representa uns 9 ct. €/kg en el cas de les taronges. S'estima que poden haver-hi unes 108.000 tones de clementines de baix calibre, unes 122.000 tones de taronja navelina. Aquesta fruita podria haver aconseguit un valor teòric en arbre de 46,2 milions d'euros (uns 78,2 milions d'euros entrada de magatzem). Una part d'aquestes s'haurà deteriorat amb les pluges de novembre.

Després de l'episodi de pluges, els talls de fruita s'han reactivat ja que els magatzems estaven buits per a escometre comandes, tant per part del comerç privat com per part de les cooperatives.

2.6 Preus

En aquests moments els preus se situen per a la clemenules entre 0,16-0,20 €/kg arbre a Castelló (0,15-0,23€/kg arbre a València) i per a la navelina, a València, entre 0,11- 0,19 €/kg arbre.

Considerarem els preus que es reporten mensualment al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, és a dir, les cotitzacions que perceben els productors agraris per la fruita en

qüestió en l'explotació agrària (€/100 kg sobre arbre) de les últimes campanyes comparant les cotitzacions fins a la data de redacció del present informe, 30 de novembre.

Dins del grup de la satsuma, l'okitsu a València ha cotitzat a uns 22,5 €/100 kg sobre arbre, 1,0 €/100 kg menys que en la campanya precedent però 2,8 €/100 kg més que la de fa dues, mentre que l'owari ho ha fet a 17,6 €/100 kg de mitjana (2,9 €/100 kg menys que la campanya passada i 3,4 €/100 kg menys que en fa dos).

Dins de les clementines, la cotització de la clementina marisol s'ha situat en 22,39 €/100 kg sobre arbre (3,0 €/100 kg menys que en la campanya precedent i 0,2 €/100 kg més que en fa dos). La clemenules, varietat reina entre les mandarines pel volum de producció ha cotitzat de mitjana en aquesta campanya a 21,3 €/100 kg a València (-2,5 €/100 kg que la passada però +2,8 €/100 kg que en la 2016/2017). Per part seua, a Castelló el preu d'aquesta varietat ha sigut de 22,1 €/100 kg, uns 3,7 €/100 kg inferior a la campanya precedent i similar (+0,3 €/100 kg) a la de en fa dues.

El preu d'aquesta primera part de la campanya de la taronja navelina a València ha sigut de 16,9 €/100 kg sobre arbre, uns 3,3 €/100 kg menys que en la campanya precedent i 0,4 €/100 kg més sobre la 2016/2017, quan també va haver-hi una producció de collita significativa.

En l'annex es mostren gràfics de l'evolució dels preus en origen percebuts pels citricultors mensuals i setmanals.

3. Exportacions cítriques

Finalment, cal analitzar les dades d'exportació, obtingudes de la base de dades Datacomex del Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat. Aquestes mostren que els enviaments de les varietats cítriques a l'inici de campanya (setembre és l'únic i última dada disponible) de la C. Valenciana experimenten un descens del 47,6 % del valor dels enviaments en mandarines en relació a la precedent.

Al setembre s'han exportat des de la Comunitat Valenciana 14.457 tones de mandarines (-48,8 %) per valor de 13,9 milions d'euros, 5.313 tones de llimes (+11,4 %) per valor de 9,0 milions d'euros i 203 tones d'aranges (-45,5 %), que van suposar 180 mil euros.

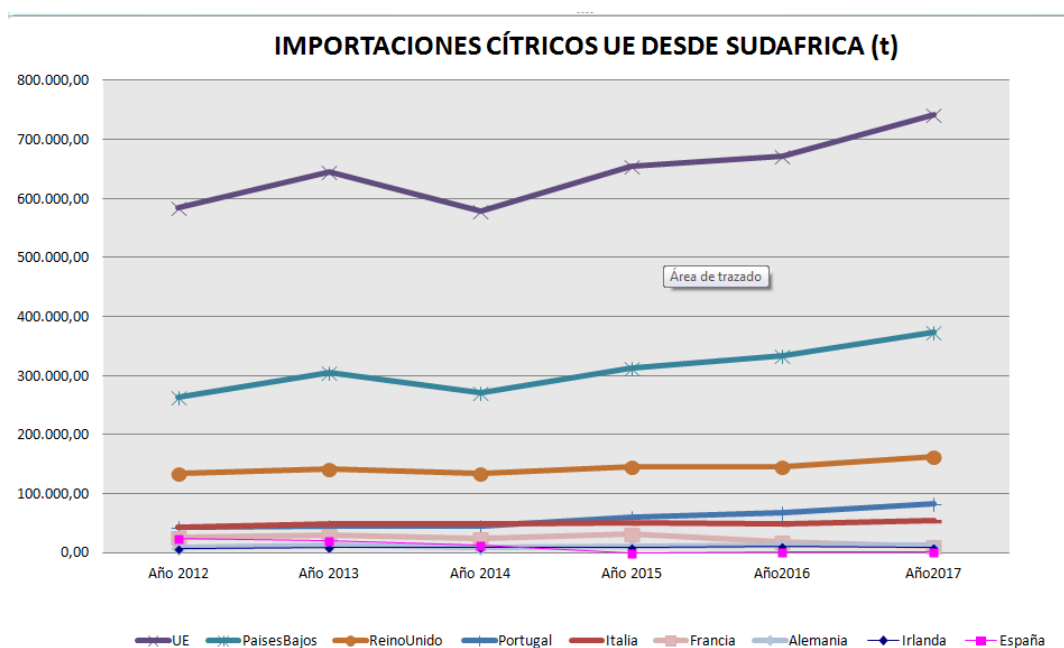
3.1. El cas de Sud-àfrica: el 16 de setembre de 2016 es va publicar en el DOUE la signatura de l'Acord d'associació econòmica entre la Unió Europea i Sud-àfrica.

Amb la seua signatura es va permetre, entre altres aspectes, prolongar el període d'importació de taronges de Sud-àfrica fins al 30 de novembre, en lloc de fins al 15 d'octubre que regia anteriorment. A més, es va aprovar la reducció anual progressiva dels preus d'entrada (aranzels) fins a la seua total desaparició el 2025. Las mandarines ja gaudien d'accés lliure a la UE abans de la signatura d'aquest acord.

Es tracta d'un país amb una economia oberta, on els enviaments de productes de fruites cítriques a l'hemisferi nord va en augment, aprofitant-ne la contratemperada.

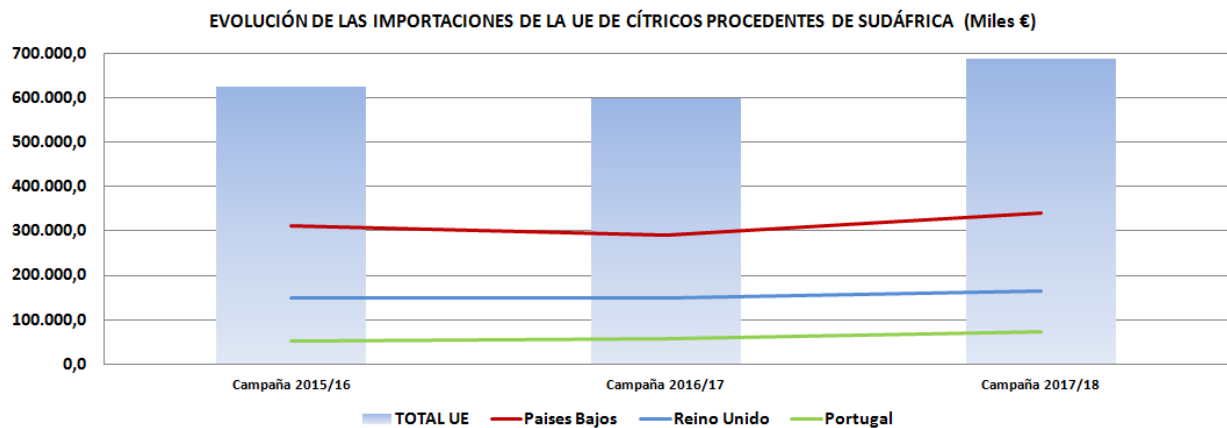
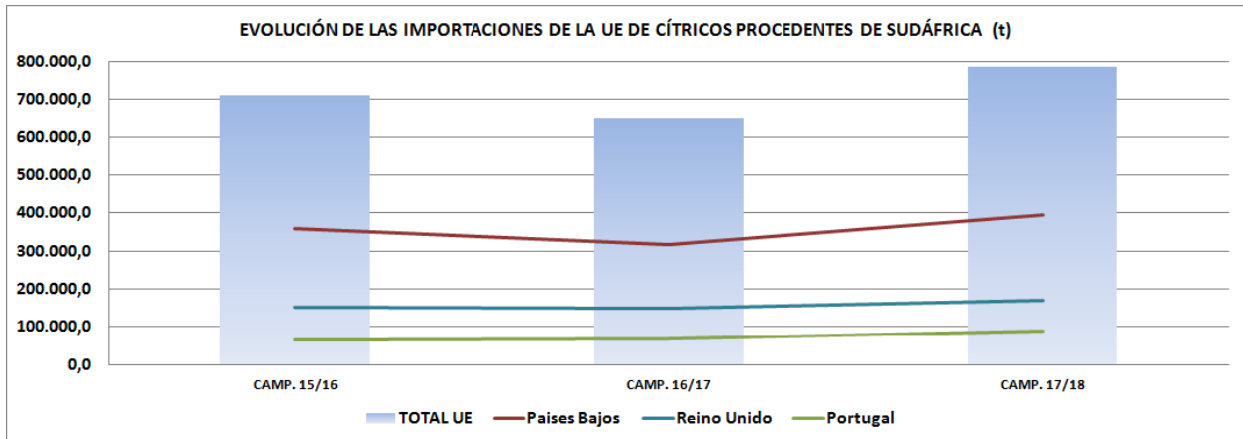
Els enviaments des de Sud-àfrica a la UE el 2017, segons Datacomex, van arribar a les 742.556 tones (683,7 milions d'€), dels quals 450.351 tones van correspondre a enviaments de taronges (351,6 milions d'€), 116.110 tones els de mandarines (139,1 milions d'€), 96.366 tones d'aranges (100,3 milions d'€) i 78.796 tones els de llimes (91,6 milions d'€).

Si s'analitza l'evolució dels seus enviaments de cítrics al mercat comunitari en els cinc últims anys (vegeu gràfic següent), s'observa que aquest país n'ha incrementat la quantia en un 27,3 %. I la porta d'entrada més habitual de cítrics sud-africans a la Unió són els Països Baixos (per on van entrar el 50,3 % de les compres), Regne Unit (amb el 21,8 % dels enviaments) i Portugal (amb l'11,2 %) i que, a més, refermen la seua posició en els últims cinc anys en augmentar aquests en un 41,9 %, un 21,7 % i un 94,7 %, respectivament. Per la seua part, el volum de les importacions d'Espanya perden rellevància, i a Portugal s'incrementen les entrades de cítrics sud-africans i a Itàlia, es mantenen. Lògicament, això també ocorre respecte al valor d'aquestes importacions.

Font: DATACOMEX

En els gràfics següents es mostren les dades del volum i valor d'importacions de cítrics per campanya des de Sud-àfrica a la UE:

Font: EUROSTAT

S'hi constata també aqueix increment de les importacions de cítrics des de Sud-àfrica a la UE, igual que l'augment de les entrades des dels Països Baixos, Regne Unit i Portugal, principalment, que signifiquen, en conjunt, l'entrada de més del 80 % dels enviaments sud-africans a la UE.

En el quadre següent es recullen aquestes dades, ampliades a aquesta campanya (mes de setembre única dada disponible).

	Campanya 2015/16	Campanya 2016/17	Campanya 2017/18	Campanya 2018/19 ⁽¹⁾
--	------------------	------------------	------------------	---------------------------------

	(t)	(milers €)	(t)	(milers €)	(t)	(milers €)	(t)	(milers €)
Països Baixos	358.499,1	311.423,5	316.958,5	290.448,8	396.415,3	339.849,2	80.010,1	70.421,8
Regne Unit	151.377,6	149.644,0	148.026,3	148.782,0	168.860,8	164.481,0	31.438,6	30.776,3
Portugal	64.741,6	50.950,8	68.616,4	57.741,6	89.153,0	73.039,0	34.466,2	28.018,6
TOTAL UE	710.434,0	624.249,5	649.632,5	599.488,0	785.505,4	688.279,9	180.325,0	155.442,5

(1) Dades de setembre de 2018

Font: EUROSTAT

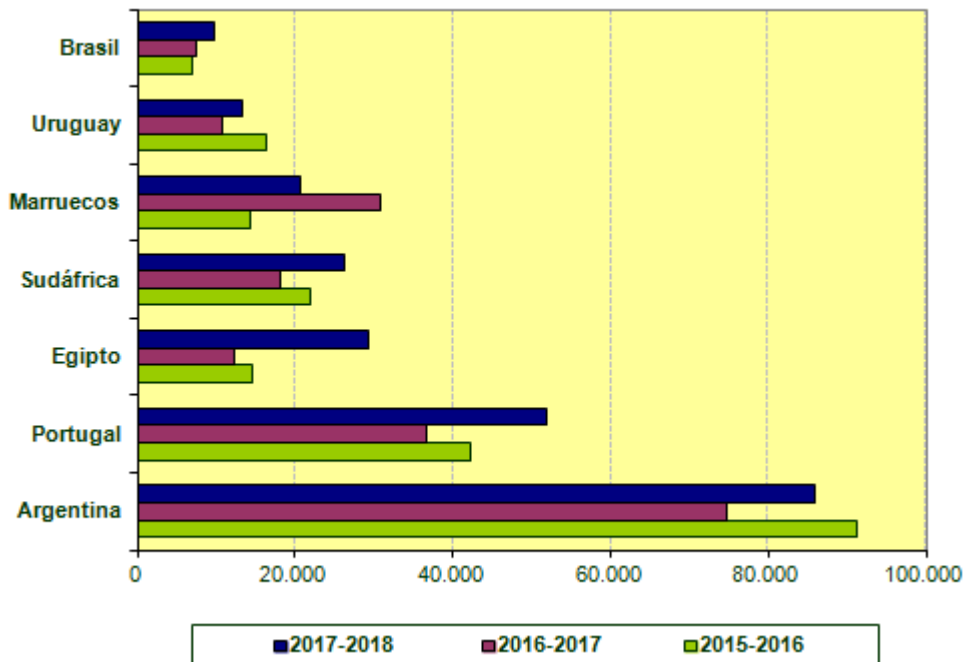
Si s'analitza la ràtio entre el valor de les importacions i els volums entrats, és a dir, el preu d'importació de cítrics al mes de setembre, s'observa que l'any 2018, el preu d'entrada dels cítrics sud-africans a la UE se situava en 0,87 €/kg a la UE, i era igual que el de la campanya anterior i inferior a les dues prèvies.

(€/kg)	Setembre 2015	Setembre 2016	Setembre 2017	Setembre 2018
Països Baixos	0,83	0,84	0,86	0,88
Regne Unit	1,22	1,07	0,96	0,89
Portugal	0,57	0,69	0,83	0,89
TOTAL UE	0,82	0,84	0,87	0,87

Font: EUROSTAT

De les últimes dades disponibles de DATACOMEX de la campanya 2017/2018, la importació de cítrics a Espanya es va situar en unes 291.338 tones i els principals països d'origen van ser Argentina, Portugal, Egipte, Sud-àfrica i el Marroc, tal com es reflecteix en el gràfic següent:

ORIGEN IMPORTACIONES DE CÍTRICOS ESPAÑA (toneladas)

Font: DATACOMEX

4. Conclusió

En resum, en principi s'esperava una collita bona amb volums que recuperaven la normalitat. Si bé, el retard de maduració de la fruita d'unes dues setmanes, unit als baixos calibres que presentaven les varietats primerenques i un mercat poc animat en les compres ha fet que la fruita primerenca se solape, d'una banda s'han perdut els avantatges de la precocitat i d'una altra, s'ha acumulat l'oferta fent que quedara fruita en arbre i les cotitzacions foren menors que altres campanyes.

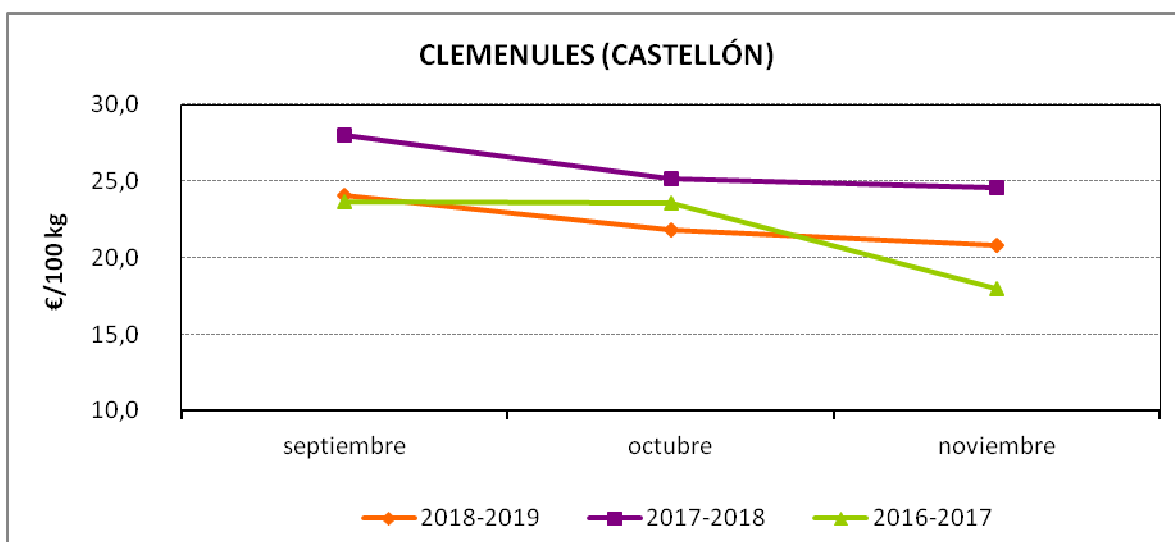
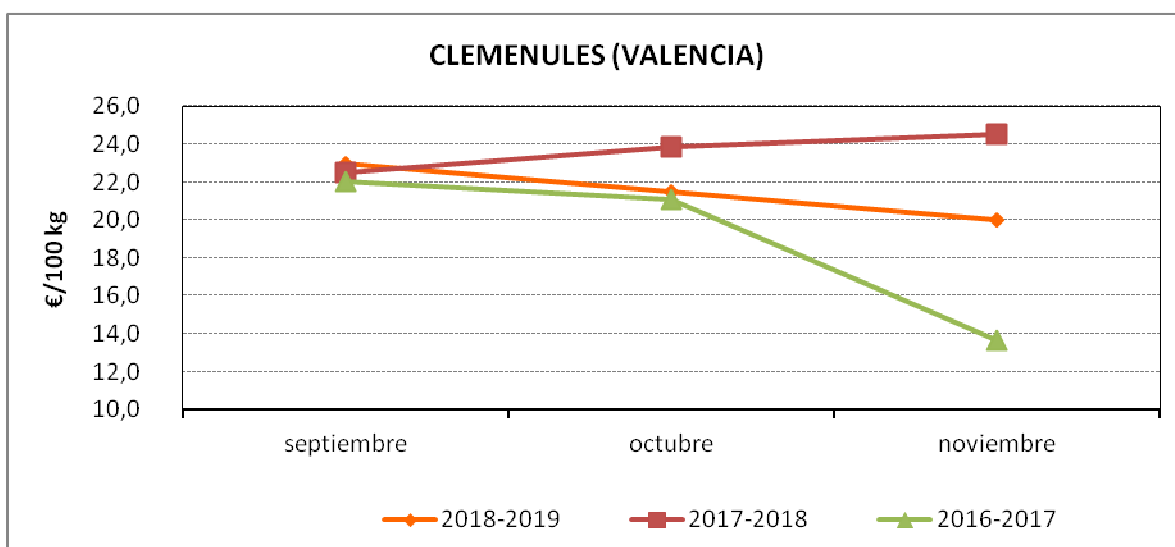
A això s'ha unit l'adversa meteorologia, sobretot pedres i pluges, que incidiran en el desenvolupament normal de la campanya.

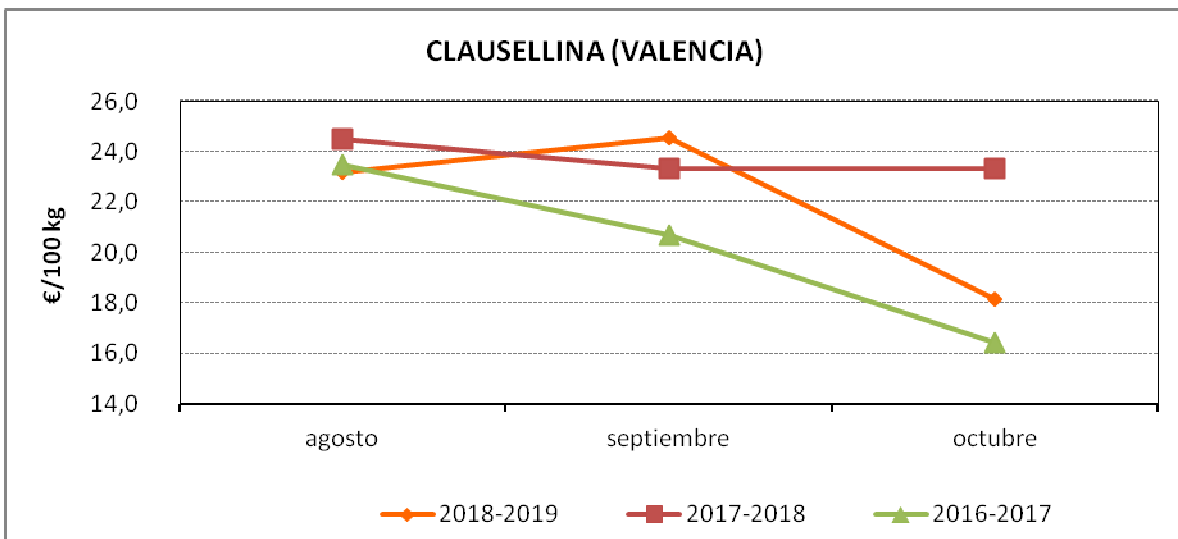
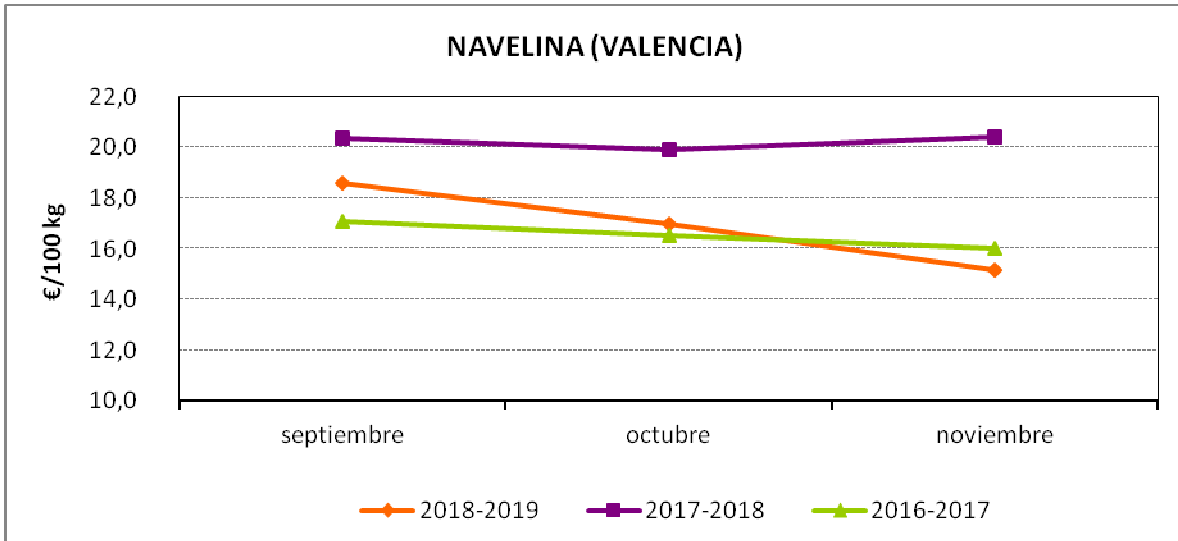
En els comerços s'ha vist l'existència de fruita sud-africana, de fet les dades d'importació reflecteixen aquest inici de campanya volums entrats més grans que altres anys. Cal tindre en compte que la producció africana utilitza uns mitjans de producció diferents als utilitzats a la Unió Europea (condicions laborals, fitosanitaris, etc.), i això suposa una competència deslleial a les produccions cítriques espanyoles.

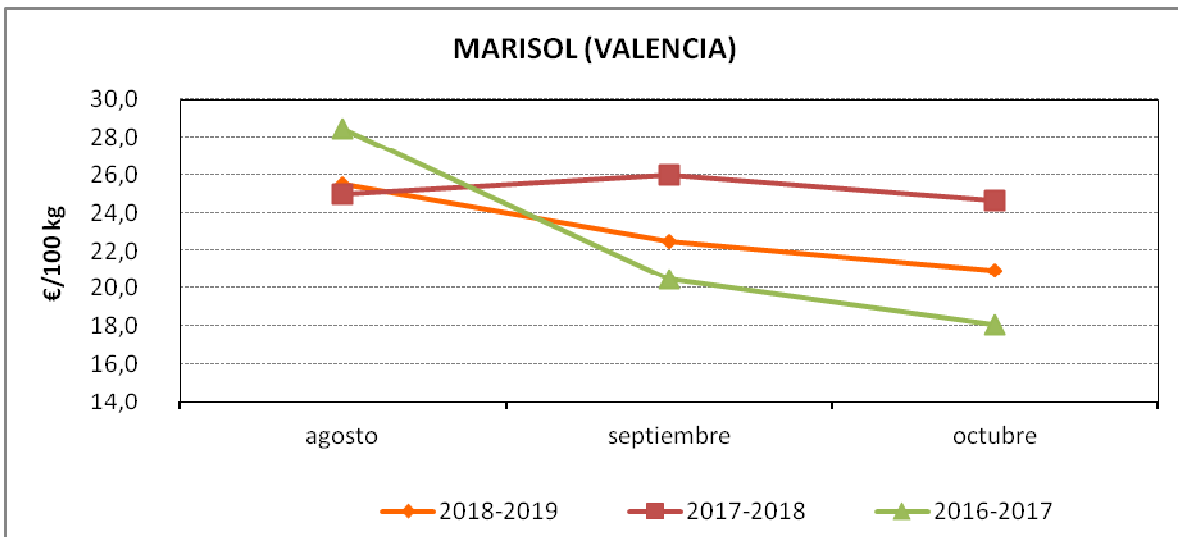
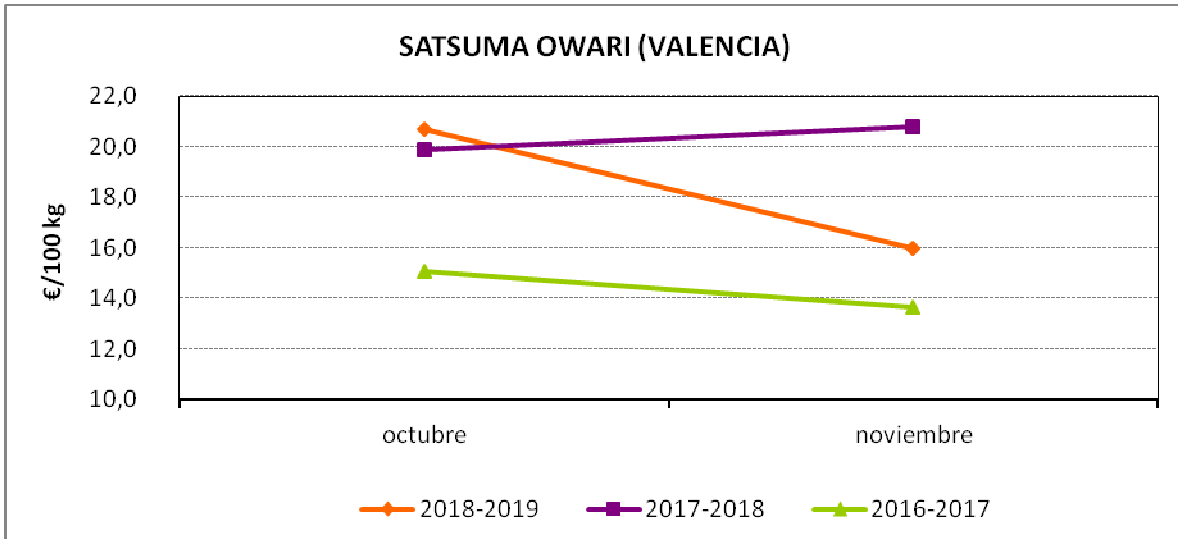
La superposició de les varietats tardanes sud-africanes i les primerenques espanyoles continuarà produint-se en campanyes posteriors i caldrà tindre-ho present, ja que segons indica el president del Comité de Gestió de Cítrics d'acord amb les dades recollides en el butlletí de la Citrus Grower Association de Sud-àfrica *“les vendes anuals de plançons s'han duplicat en els últims cinc anys, les de mandariners tardans s'han triplicat i representen la meitat del total (el 80 % d'ells tardans) i el 60 % de la superfície tenen sis anys o menys, per la qual cosa encara no ha arribat al seu ple rendiment.”*

ANNEX

Evolució de preus mensuals percebuts pels citricultors valencians:

Evolució de preus setmanals percebuts pels citricultors valencians:

